

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	15XECdo/2/2016
Identifikačné číslo spisu:	3509200124
Dátum vydania rozhodnutia:	15.12.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:3509200124.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova č. 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného: Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova č. 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti povinnému: G. R., nar. XX.decembra XXXX, bytom U. 7. apríla XXX/XX, R. pod R., v konaní o vymoženie pohľadávky 187,21 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom, pod sp. zn. 7Er/5/2009, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 18. decembra 2013, č. k. 8CoE/219/2013-69, takto

rozhodol:

Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania zamietla.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 18. decembra 2013, č. k. 8CoE/219/2013-69 v napadnutej časti z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom, ako súd prvej inštancie, uznesením zo dňa 07. mája 2013, č. k. 7Er/5/2009-29 exekúciu zastavil. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že sa vymáha plnenie z úverovej zmluvy č. 2280166, uzavretej dňa 23.10.2007 medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako dlžníkom, pričom ide o spotrebiteľskú zmluvu. Súd prvej inštancie zistil, že vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, ktoré tvoria súčasť zmluvy, v bode 17. je obsiahnutá neprijateľná podmienka - rozhodcovská doložka, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť iný spôsob rozhodovania prípadného sporu než v rozhodcovskom konaní, ak dodávateľ ešte pred spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom súde. Rozhodcovská doložka umožňujúca dodávateľovi výber rozhodcovského konania nenaplnia záujem na ochrane spotrebiteľa.

2. Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací, napadnutým uznesením zo dňa 18. decembra 2013, č. k. 8CoE/219/2013-69, uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a návrh na prerušenie konania zamietol. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že rozhodcovská doložka tak, ako bola dojednaná medzi účastníkmi konania, znemožňuje spotrebiteľovi (povinnému) vyriešiť prípadný spor medzi účastníkmi inak, ako v rozhodcovskom konaní. Túto doložku

si spotrebiteľ nedomyslel individuálne a pri jej akceptácii nemal na výber, vzhľadom na jej spojenie s ďalšími podmienkami zmluvy. Celú zmluvu mohol ako celok len prijať a podrobiť sa týmto podmienkam, alebo celú zmluvu odmietnuť. Za týchto okolností preto aj odvolací súd je toho názoru, že rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nakoľko spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného, a preto je absolútne neplatná. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

3. Uvedené uznesenie odvolacieho súdu v jeho potvrdzujúcom výroku napadol oprávnený dovolaním, v ktorom uviedol, že súdy: 1. rozhodli nad rámec zverenej právomoci (§ 237 písm. a/ O. s. p. v znení účinnom do 1. januára 2015, ďalej len „O. s. p.“), 2. konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O. s. p.), 3. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný § 237 písm. e/ O. s. p.), 4. oprávnenému odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.), 5. sa v konaní dopustili inej vady majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), najmä nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali náležité dokazovanie, 6. napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

4. Dovolateľ žiadal uznesenia súdov nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie súdu prvej inštancie; zároveň žiadal dovolacie konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243c O. s. p. a Súdnemu dvoru EÚ predložiť prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikoval v podanom dovolaní.

5. Povinný sa k dovolaniu oprávneného nevyjadril.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas oprávnený zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

7. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 01.07.2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 C. s. p. (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 239 O. s. p.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky skúmal najskôr, či je dôvodný návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. (od 1.7.2016 v zmysle ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. dovolací súd aplikoval ekvivalent uvedeného ustanovenia, t. j. § 162 ods. 1 písm. c/ C. s. p.) a dospel k záveru, že takýto návrh nie je dôvodný. Oprávnený v podanom dovolaní navrhol, aby dovolací súd konanie prerušil a požiadal Súdny dvor Európskej únie na základe článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie o výklad písm. q/ ods. 1 prílohy smernice Rady 93/13/EHS a čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv EÚ a predložil oprávneným navrhované prejudiciálne otázky. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že konanie pred Súdnym dvorom EÚ o predbežnej otázke má povahu osobitného nesporného a medzitýmneho konania, v ktorom Súdny dvor EÚ má právomoc vydať rozhodnutie o výklade zakladajúcich zmlúv Európskej únie, o platnosti a výklade aktov inštitúcií, orgánov, úradov alebo agentúr Európskej únie, výklade štatútov orgánov zriadených aktom Rady Európskeho spoločenstva. Toto konanie je inštitútom pôsobiacim v záujme integrácie a zachovania jednoty európskeho práva, pretože Súdny dvor EÚ v ňom vydáva rozhodnutia o určitých čiastkových otázkach výkladu a platnosti komunitárneho práva, ktoré je potrebné pre rozhodnutie vnútroštátneho súdu vo veci samej.

9. Ustanovenie § 162 ods. 1, písm. c/ C. s. p. ukladá povinnosť súdu prerušiť konanie len vtedy, ak podal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná; uznesenie o návrhu na začatie prejudiciálneho konania súd bezodkladne doručí ministerstvu spravodlivosti. Vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu účastníka konania na prerušenie konania a postúpenie návrhu Súdnemu dvoru EÚ na vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Túto povinnosť nemá ani vtedy, keď prípadne v určitej veci aplikuje ustanovenia zákona platného v Slovenskej republike, do ktorého bol

prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť určitý spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny. Ak súd pri priebežnom posudzovaní veci nedospeje k záveru o potrebe výkladu komunitárneho práva, prejednanie a rozhodnutie veci sudcom vnútroštátneho súdu nezakladá v takom prípade ani procesné vady konania v zmysle § 237 písm. f/, resp. písm. g/ O. s. p. v znení účinnom do 31.12.2014.

10. Výriešenie právnych otázok nastolených dovolateľom v tomto konaní patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby prejudiciálneho rozhodnutia Súdneho dvora EÚ. Nie sú interpretované právne normy komunitárneho práva, ktorých výkladu sa dovolateľ domáhal. Podľa názoru dovolacieho súdu nie je otázka výkladu komunitárneho práva pre riešenie daného prípadu rozhodujúca, preto návrh na prerušenie konania zamietol.

11. V ďalšom dovolací súd bez skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

12. Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

13. Podľa § 239 ods. 1 O. s. p. (v znení účinnom do 1. januára 2015) dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdneho dvora Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/.

14. Podľa § 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

15. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý je prípustný len proti zákonom výslovne určeným právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu.

16. V predmetnej veci odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení nevyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, nejde ani o uznesenie uvedené v § 239 ods. 2 písm. b/ a c/. Rovnako na danú vec nemožno aplikovať ani prípady upravené v § 239 ods. 1 O. s. p. Vzhľadom na uvedené, prípustnosť dovolania v zmysle § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. nie je proti napadnutému uzneseniu daná.

17. V zmysle § 242 ods. 1 O. s. p. /druhá veta/ je dovolací súd povinný prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. v znení účinnom do 31.12.2014. Iba v prípade, že by rozhodnutie odvolacieho súdu alebo predchádzajúce konanie vykazovalo procesnú vadu uvedenú v ust. § 237 O. s. p. by bolo dovolanie prípustné. Dovolací súd sa neobmedzil iba na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné i podľa § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou z uvedených procesných vád (ide o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a rozhodovanie vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát).

18. Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, e/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

19. Dovolateľ vo svojom dovolaní namietal, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 237 písm. a/, d/, e/, f/ O. s. p., ktorými odôvodňoval prípustnosť dovolania.

20. S prihliadnutím na obsah dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky najskôr osobitne zameral, či oprávnenému bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle dovolacieho dôvodu

podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p., tak ako to tvrdí vo svojom dovolaní.

21. Vadou konania, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. je taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Napríklad môže ísť o právo podať, predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. ide tak aj vtedy, ak súd nerozhodol o procesnom návrhu účastníka konania.

22. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že oprávnený vo svojom odvolaní (č. l. 50 spisu), podanom proti uzneseniu súdu prvej inštancie navrhol, aby súd postupom podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. konanie prerušil a podal Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na konanie o súlade ustanovenia § 44 ods. 2 /prvá a druhá veta/ Exekučného poriadku s čl. 1 ods. 1 /prvá veta/ Ústavy Slovenskej republiky pre rozpor s princípom právnej istoty a princípom ochrany dôvery všetkých subjektov práva v právny poriadok. V tejto súvislosti oprávnený uviedol, že pre exekučný súd by malo byť otázne aj to, či je v súlade s princípom právnej istoty a princípom ochrany dôvery všetkých subjektov práva v právny poriadok možné opakované uskutočnenie revízneho postupu podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, a to aj bez akejkoľvek časovej limitácie.

23. Z obsahu spisu dovolací súd tiež zistil, že odvolací súd o tomto procesnom návrhu oprávneného na prerušenie konania nerozhodol a v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol žiadne dôvody, pre ktoré sa s uvedeným návrhom na prerušenie konania nezaoberal. Uvedeným postupom tak odvolací súd odňal oprávnenému možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p.

24. Zistená procesná vada konania podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. zakladá prípustnosť dovolania a je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne.

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky, preto dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v jeho potvrdzujúcom výroku zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, § 450 C. s. p.).

26. V ďalšom konaní odvolací súd posúdi návrh oprávneného na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1, písm. b/ C. s. p. a rozhodne o ňom.

27. Vzhľadom na dôvody, ktoré viedli k potrebe zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu, v napadnutej časti Najvyšší súd Slovenskej republiky sa ďalšími námietkami oprávneného uvedenými v dovolaní nezaoberal.

28. V novom rozhodnutí rozhodne odvolací súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

29. Odvolací súd je právnym názorom dovolacieho súdu viazaný (§ 455 C. s. p.).

30. Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.